

METSÄHALLITUS

SUOMU

SUOMALAINEN KALASTAJA

MIKÄ ON KALASTON- HOITOMAKSUN MERKITYS?

Kuhan vaiheet
itsenäisessä
Suomessa

Kalastuksenvalvojat
kertovat:
*"Olemme ennen
kaikkea neuvojia"*

Siikasaalis lautaselle

OTA OMA
KALASTUSKORTTISI
TALTEEN
TAKAKANNESTA!

SUOMU

SUOMALAINEN KALASTAJA

1. vuosikerta,
ilmestymispäivä 24.5.2017

TOIMITUSSIHTEERI

Laura Ticklén,
Metsähallitus
0206 39 6117
laura.ticklen@metsa.fi

TOIMITUSKUNTA

Maa- ja metsätalousministeriö

Eija Kirjavainen, Roni Selén,
Mikko Malin, Iina Bister

Metsähallitus

Aku Ahlholm

**Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus**

Teemu Hentinen, Mikko Koivurinta,

Pentti Pasanen, Hannu Salo

Luonnonvarakeskus

Maarit Perkonja

Suomen Vapaa-ajankalastajien

Keskusjärjestö ry

Jaana Vetikko

Kalatalouden Keskusliitto

Tapio Gustafsson, Malin Lönnroth

**Suomen sisävesiammatti-
kalastajat ry**

Juha Piilola

ULKOASU

Siberia

PAINO

Hansaprint Oy, Turku

OSOITELÄHDE

Metsähallituksen erälupien
asiakasrekisteri

4

Vastuullisesta kalastuksesta hyötyvät kalat ja kalastajat

Pääkirjoituksessa maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä
onnittelee sinua, suomalainen kalastaja.

5

Raha kiertää kalastajalta kalastajalle

Vuoden 2016 kalastonhoitomaksuista kertyi 8,5 miljoonaa euroa.
Mihin rahat käytetään? Mitä hyötyä maksuista on kalastajalle?

8

Kuhalla menee yhä paremmin

Itsenäisen Suomen aikana kuha on levinnyt laajalle. Sijoitimme
kuhakannan vaiheet aikajanelle – ja kertaamme menestyksen
edellytykset.

10

Kalastuksentralvojat ovat kalavesien asialla

Kalastuksentralvonta on paitsi lainmukaisuudesta huolehtimista
myös kalastajien neuvontaa. Haastattelimme kalastuksentralvoja
ympäri Suomen.

13

Koululaisten kalastuspäivä

Valtakunnallinen kalastuspäivä saa lapset ja nuoret
innostumaan kaloista ja kalastuksesta.

14

Ota onkeesi – näin käsittelet kalan

Mikään ei maistu paremmalle kuin oma kalasaalis! Katso ohjeet
kalankäsittelyyn ja kokeile Suomen parhaan ruokablogistin meille
laatimia siikareseptejä.

17

Kalat.fi – kaikki kalat verkossa

Tutustu uuteen Kalat.fi-portaaliin, josta löydät vastauksen
kaikkiin kalastusta koskeviin kysymyksiisi.

18

Kolmannes suomalaisista kalastaa

Minkä ikäisiä kalastuksen harrastajat ovat? Mitä kalaa saadaan
eniten saaliiksi? Tilastoista paljastuu, millaisia ovat suomalaiset
kalastajat.

Kuva: Mainostoimisto Haaja

Vastuullisesta kalastuksesta hyötyvät kalat ja kalastajat

Onneksi olkoon kalastaja. Si-
nulla on hyvä harrastus, jon-
ka avulla voit nauttia Suomen
luonnosta, virkistäytyä ja ren-
toutua vesien äärellä ja samalla saada saa-
liiksi arvostettua lähiruokaa.

Vesillä voi ottaa rennosti, kun kalas-
tukseen liittyvät maksut on maksettu ja
kalastussäännökset on otettu selvillä ja
niitä noudatetaan. Sääntöjen noudatta-
miseen kuuluu, että maksetuista kalas-
tonhoitomaksusta ja lupamaksuista on
tositteet asianmukaisesti vesillä mukana.
Kiitokseksi kalastonhoitomaksun maksa-
misesta saat tämän lehden ja sen mukana
tositteen maksun suorittamista.

Kalastonhoitomaksu on sijoitus ka-
lastusharrastukseen, sillä kalastusmak-
suilla rahoitetaan pitkälti kalakantojen

hoito, kalastuksen valvonta ja erilaiset
vapaa-ajankalastuksen kehittämishank-
keet. Maksamalla maksun osallistut siis
itsekin kalavesien hoitoon. Tässä lehdessä
kerrotaan lisää siitä, mitä kerätyillä ka-
lastonhoitomaksuilla tehdään.

Kalastuksen harjoittaminen vastuulli-
sesti ja kestäväällä tavalla on kaikkien ka-
lastajien asia. Kestävä kalastuspolitiikka
huolehtii kalakannoista ja sovittaa yhteen
eri kalastajaryhmien, vesialueen omista-
jien ja muiden intressitahojen näkemyk-
set. Kestäväällä kalastuksella varmistee-
taan, että myös tulevat sukupolvet voivat
kalastaa.

Pelkät kalastussäännökset ja niiden
perusteella tehdyt rajoitukset eivät riit-
tä takaamaan kalastuksen kestävyyttä.
Kalastajien pitää myös tuntea säännöt ja

noudattaa niitä. Kalastajien tietämystä
kalastussäännöistä on päätetty lisätä ka-
latalousviranomaisen, Metsähallituksen,
Luonnonvarakeskuksen ja kalastusalan
järjestöjen yhteistyönä. Tämä lehti ja uusi
kevällä avattava kalastussivusto kalat.fi
johdattavat kalastajat ajantasaisen tiedon
lähteille.

Kädessäsi on ensimmäinen *Suomu*
– Suomalainen kalastaja -lehti, jossa
tarjotaan tuoretta tietoa kalastuksesta.
Ole hyvä, toivottavasti nautit sisällöstä!

Jari Leppä
Maa- ja metsätalousministeri

Suomu on uusi lehti suomalaisille kalastajille

Suomu ilmestyy kerran vuodessa ja jaetaan kevästä syksyyn maksutta
kalastajille, jotka ovat kuluvin vuoden aikana maksaneet kalastonhoito-
maksun koko vuodeksi. Lehdessä kerrotaan kalastusta koskevia uutisia ja
tarinoita. Sen luettuun kalastaja tuntee oleelliset kalastukseen liittyvät
säännöt ja voi nauttia mukavasta harrastuksestaan vastuullisesti.

Kalastonhoitomaksu on henkilökohtainen. Maksun yhteydessä kalastajalta kysytään nimi, yhteystiedot ja syntymäaika (ei henkilötunnusta). Kalastonhoitomaksun voi hankkia myös toiselle, jolloin ostaja ilmoittaa pyydetty tiedot kalastajista, joiden puolesta maksaa maksun. Apulaiset, kuten soutajat, eivät tarvitse kalastuslupia, kunhan eivät käsittele pyyntivälineitä tai saalista pyyntitapah-tuman yhteydessä.

Kalastonhoitomaksun voi maksaa Eräluvut.fi-verkkokaupas-sa, Eräluvien puhelinpalvelussa (020 69 2424), lähimmässä Erä-lupien luvanmyyntipisteessä tai R-kioskissa. Jos rekisteröityy ja maksaa Eräluvut-verkkokaupassa, voi itse tulostaa maksusta pa-perisen tositteen tai tallentaa tositteen tietokoneelle tai mobiililaitteeseen. Jos rekisteröityy ja maksaa puhelinpalvelun kautta tai palvelupisteessä, saa paperisen tositteen.

JOS OLET 18-64-VUOTIAS

ja kalastat yhdellä ongella/ pilkillä/ silakkalittkalla,

sinun ei tarvitse maksaa kalastonhoitomaksua.

ja kalastat yhdellä ongella/pilkillä/silakkalittkalla vesistöissä, joissa kalastusta on rajoitettu (ks. Kalastusrajoitus.fi),

sinun ei tarvitse maksaa kalastonhoitomaksua, mutta tarvitsat vesialueen omistajan luvan.

ja viehekalastat yhdellä vavalla,

sinun täytyy maksaa kalastonhoitomaksu.

ja viehekalastat usealla vavalla tai viehekalastat vesistöissä, joissa kalastusta on rajoitettu (ks. Kalastusrajoitus.fi) tai kalastat pyydyksillä,

sinun täytyy maksaa kalastonhoitomaksu ja lisäksi tarvitsat vesialueen omistajan luvan.

JOS OLET ALLE 18-VUOTIAS TAI YLI 64-VUOTIAS

ja kalastat yhdellä ongella/ pilkillä/ silakkalittkalla tai viehekalastat yhdellä vavalla,

sinun ei tarvitse maksaa kalastonhoitomaksua.

ja kalastat usealla ongella/pilkillä/silakkalittkalla/vieheellä tai viehekalastat vesistöissä, joissa kalastusta on rajoitettu (ks. Kalastusrajoitus.fi), tai kalastat pyydyksillä,

sinun ei tarvitse maksaa kalastonhoitomaksua, mutta tarvitsat vesialueen omistajan luvan.

OTA OMA KALASTUSKORTTISI TALTEEN TAKAKANNESTA!

PINNALLA

KÄRKIHANKE VAELLUSKALOJEN HYVÄKSI

Yhdessä hallituksen kärkihankkeista on osoitettu rahoitusta vaeltavien ja uhan-alaisten kalakantojen elvyttämiselle. Tavoitteena on, että kalakannat paitsi kestävät myös edistävät kalastusmatkai-lua, vapaa-ajankalastusta ja kalastuselin-

keinoja. Esimerkiksi Kymijoella, Iijoella, Mustionjoella, Pielisjoella, Lieksanjoel-la ja Oulujoella käytetään kärkihankera-hoitusta luontaisen lisääntymiskierron edistämiseksi: tärkeitä ovat esteettömät vaellusreitit ja sopivat elinympäristöt.

Valittuja kohteita yhdistää merkittävyys suojelun ja kalatalouden kannalta sekä kuntien, yhdistysten ja yritysten sitou-tuminen vaelluskalojen eteen tehtävään työhön.

RAHA KIERTÄÄ KALASTAJALTA KALASTAJALLE

Teksti: Hasse Härkönen

Kalastonhoitomaksu on sijoitus luontoon

PINNALLA

UUSIN KALATIE KORKEAKOSKELLA

Kotkassa sijaitsevan Korkeakosken voima-laitoksen yhteyteen valmistui viime kesä-nä Suomen uusi kalatie. Sen rakentami-nen oli tärkein Kymijoella toteutettavista vaelluskalojen elvyttämisen toimenpiteis-

tä, mutta sen jälkeen on myös alettu kun-nostaa muun muassa lisääntymisalueita ylempänä joessa. Yhteensä 205 metrin pituinen ja 52 allasta käsittävä kalatie mahdollistaa kalojen vaelluksen kohdas-

sa, jossa on pudotusta 13 metriä. Meritai-menien ja lohien onkin jo noussut Kymijoen yläjuoksulle kalatietä pitkin.

Kalastuslain ja kalastonhoitomaksun tavoitteena on turvata luontaiset kalakannat ja hyvät kalastusmahdollisuudet. Kun kalakannat ovat elinvoimaisia, niitä voidaan hyödyntää ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla.

4

RAHAT KÄYTETÄÄN MONIPUOLISESTI KALAVESIEN EDUKSI

Kalastuslaki määrittelee kohteet, joihin kalastonhoitomaksuvarat käytetään. Eri kohteisiin käytettävien hankevarojen painotus päätetään vuosittain.

Vuonna 2017 painopisteinä ovat luontaisten kalakantojen monimuotoisuuden turvaaminen, kalastusharrastuksen edistäminen ja kalastuksen valvonta.

Kalavesien kestävä käyttö ja hoito

Kalavesien ja kalakantojen pitää olla kunnossa, jotta kalastusta voidaan harjoittaa kestävästi. Jatkossa kalatalousalueet vastaavat kalavesien käytön ja hoidon suunnittelusta ja toimeenpanosta nykyisten kalastusalueiden tapaan. Ministeriön ja ELY-keskusten myöntämät hankeavustukset tukevat osaltaan kalavesien käyttöä ja hoitoa.

Kalatalousalueet ovat nykyisiä kalastusalueita suurempia, mikä antaa paremmat mahdollisuudet esimerkiksi vaelluskalakantojen hoitoon. Kalastuksen valvonta on osa kala-

vesien hoitoa. Kalastuksenvalvojien tekemä valvontatyö on pitkälti myös kalastajien neuvontaa.

Kalatalousalueiden toiminta

Kalavesien suunnitelmallinen käyttö ja hoito vaativat toimivaa hallintoa. Kalatalousalueiden – toistaiseksi vielä kalastusalueiden – toiminnan kustannukset katetaan osin kalastonhoitomaksuvaroista. Kalatalousalueet ovat velvollisia laatimaan alueelleen kalavesien käyttö- ja hoitosuunnitelman.

Neuvonta

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ja Kalatalouden Keskusliitto jäsenjärjestöineen neuvovat kalastajia, kalatalousalueita ja kalavesien omistajia. Lisäksi järjestöt antavat koulutusta, opettavat nuoria kalastajia ja innostavat lisää ihmisiä kalastuksen ja kalakantojen hoidon pariin. Järjestöt saavat avustusta kalastonhoitomaksuvaroista.

Korvaukset kalavesien käytöstä

Kalastonhoitomaksu oikeuttaa kalastamaan yhdellä vavalla lähes koko Suomes-

sa riippumatta siitä, kuka omistaa vesialueen. Viehekalastuksen kalavesille aiheuttama rasitus korvataan vesien omistajille kalastonhoitomaksuvaroista. Korvaukset jaetaan sen mukaan, millainen viehekalastuspaine eri vesialueilla on. Kalastuspainetta selvitetään tutkimuksilla, joten rahanjako perustuu tietoon.

Kalavesien omistajat käyttävät saamiaan kalastonhoitomaksuvaroja ennen kaikkea kalakantojen hoitoon muusta kalastuksesta saamiensa lupatulojen ohella.

Maksun keräämisestä tulevat kulut

Jotta rahan kiertokulku toimii, kalastonhoitomaksua on kerättävä, maksusta on tiedotettava ja maksua on markkinoitava. Toimet rahoitetaan maksusta kertyneistä varoista – esimerkiksi tämä lehti on rahoitettu tästä osuudesta.

Lisäksi kalastonhoitomaksuvaroilla maksetaan kalatalouden rekistereistä aiheutuvia kuluja.

5

MITEN MAKSU HYÖDYTTÄÄ KALASTAJAA?

Kalastonhoitomaksu synnyttää hyvän kehän: maksun avulla kalavedet ja kalastusmahdollisuudet saadaan entistä paremmiksi, mikä luo entistä paremmat olosuhteet kalastukseen harrastajille. Maksuvaroilla hoidetaan kalakantoja ja kehitetään kalastuslupa-alueita, esimerkiksi elvytetään

vaelluskalakantoja elinympäristöjen kunnostuksilla ja istutuksilla sekä rakennetaan veneenlaskupaikkoja. Kalastaja maksaa omaksi edukseen, sillä maksuvaroja alueiden kehittämiseen jaetaan viehekalastusrasituksen mukaisesti.

Vuoden 2016 kalastonhoitomaksuista kertyi 8,5 miljoonaa euroa. Hyvässä kunnossa olevat kalavedet houkuttelevat lisää harrastajia, mikä tuottaa lisää kalastonhoitomaksuvaroja. Kasvaneen rahasumman avulla kalavesiä voidaan hoitaa ja kalastusmahdollisuuksia kehittää entistä paremmin. Hyvän kehä on valmis.

PINNALLA

TENOJOEN KALASTUKSESTA SOPIMUS – LOHIKANNAT ELPYNEVÄT VUOSIKYMMENESSÄ

Suomen ja Norjan uusi kalastussopimus Tenojoella astui voimaan 1. toukokuuta. Lohikantojen suojelun ja hoidon lisäksi sopimuksessa on pyritty sovittamaan yhteen saamelainen kalastuskulttuuri, kalastusoikeuden haltijoiden asema sekä kalastukseen liittyvä matkailu.

Eduskunta hyväksyi sopimuksen maaliskuussa. Sopimukseen liittyvässä voimaansaattamislaissa määritellään viranomaisvastuut sekä tarkennetaan muun muassa kalastuslupien hintoja, saalisilmoituksia, veneiden rekisteröintiä sekä

paikallislupiin oikeuttavaa vakinaista asumista koskevia sääntöjä. Lohikantoja seurataan muun muassa video- ja kailuotainlaskennoin ja saalisnäytteiden avulla. Seurantatuloksia julkaistaan Lapin ELY-keskuksen perinteisessä Tenoinfo-esitteessä, joka on luettavissa myös Lapin ELY-keskuksen nettisivuilla.

Kantatavoitteet jaksetaan runsaalle kymmenelle vuodelle, jotta kalastusta ei tarvitse lopettaa kokonaan. Kalastusaikoja lyhennetään kauden molemmista päistä ja matkailukalastuslupien määrä

vähenee. Pato-, lohiverkko- ja kulkutuskalastus jatkuu. Kalastuslupia myy aluksi Lapin ELY-keskus ja vuodesta 2019 lähtien Utsjoen kalatalousalue.

Uusi sopimus mahdollistaa meren, pääuoman ja sivujokien lohikantojen hoitamisen kokonaisuutena. Tenon lohentuotannosta kolmasosa on Suomessa ja loput Norjassa. Kansallisilla säädöksillä rajoitukset olisivat olleet voimakkaampia kuin nyt neuvotellussa sopimuksessa.

parannustyöt lisäävät laajan väestön virkistysmahdollisuuksia, sillä Uudella maalla asuu lähes puoli miljoonaa vapaaajankalastajaa.

PINNALLA

VAELLUSKALOJA PALAUTETAAN IJJOKEEN

Raasakan voimalaitos Iin kunnassa on teholtaan suurin Iijoen alajuoksun viidestä voimalaitoksesta. Pohjolan Voiman vesivoimayhtiö Oy ja Metsähallitus ovat hakenneet sinne lupaa kalatielle, jonka

rakentaminen voisi alkaa vuonna 2018. Kuitenkin jo tänä vuonna on tarkoitus alkaa istuttaa lohia ja meritaimenia Iijoen yläjuoksun lisääntymisalueille sekä kunnostaa elinympäristöjä Raasakan vanhas-

sa uomassa. Iijoen vaelluskalakärkihanke on valmisteltu osana Pohjois-Pohjanmaan liiton hallinnoimaa ja Euroopan aluekehitysrahaston rahoittamaa Iijoen otva-hanketta.

ÄMINNEFORS JA BILLNÄS VUOROSSA PIAN

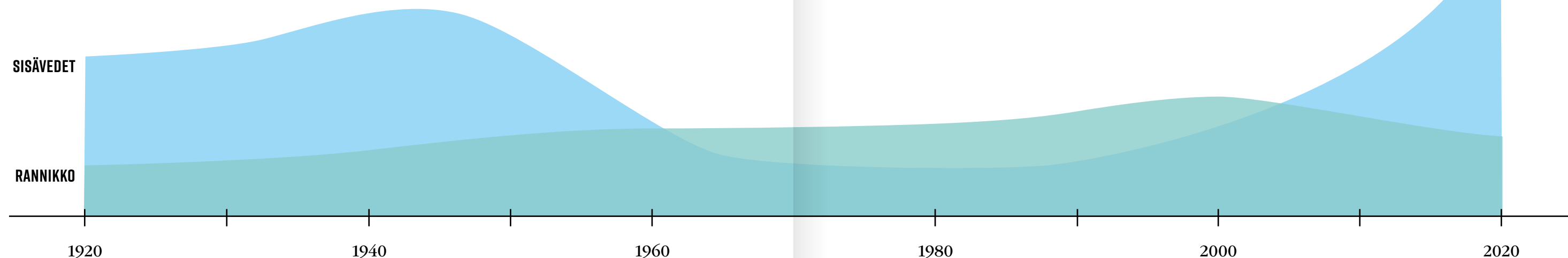
Mustionjoen varrella Raaseporissa sijaitsevien Äminneforsin ja Billnäsin voimalaitosten alueille rakennetaan lähivuosina kalatiet, jotka mahdollistavat vaelluskalojen kuten meritaimenen ja lohien nousun

patojen ohi lisääntymisalueille. Kalatiet sisältyvät Kymijoen-Suomenlahden voimassaolevaan vesienhoitosuunnitelmaan ja niiden toteutumista on edistännyt Freshabit Life IP -hanke. Mustionjoen

parannustyöt lisäävät laajan väestön virkistysmahdollisuuksia, sillä Uudella maalla asuu lähes puoli miljoonaa vapaaajankalastajaa.

Kuhalla menee yhä paremmin

Teksti: Hasse Härkönen

Suomessa kuhat ovat levinneisyytensä äärirajoilla. Maailman pohjoisimmat kuhat elävät napapiirillä muun muassa Kemijärvessä ja Mieköjärvessä.

Heinä- ja elokuun lämpötilalla on ratkaiseva merkitys kuhavuosisiilon koon. Lämpimät kesät suosivat kuhaa, viileät kesät eivät. Lämpötilaa katsomalla voidaan hyvin ennustaa kuhan vuosiluokkia. Kuhanpoikasten pitää ehtiä kesän aikana kasvaa riittävän suuriksi, jotta ne selviävät ensimmäisestä talvesta, ja lämpö suosii kasvua.

Kuhakantojen luontainen vaihtelu on suurta. Luonnonolosuhteiden lisäksi kalastus vaikuttaa merkittävästi kuhakan-toihin.

Sadan vuoden aikana kuha on levinnyt uusille alueille Suomessa. Sisävesissä leviäminen on perustunut ihmisen toimiin, ennen kaikkea istutuksiin. Rannikolla kuha on levinnyt luontaisesti erityisesti voimakkaiden vuosiluokkien myötä, ja myös sisävesien istutuksista on voinut vaeltaa kuhia rannikon jokisualueille.

Kuhaa on nyt Suomen vesissä enemmän kuin aikaisemmin. Kuhakannat ovat runsastuneet sekä sisävesillä että rannikolla.

1930-luku oli lämmin jakso, joka suosi kuhan lisääntymistä.

Pohjois- ja Keski-Suomen kuhakannat kokivat suuria muutoksia **1950-luvulla** ja **1960-luvun** alussa. Kuhakanta heikkeni tai katosi kymmenissä, kenties sadois-

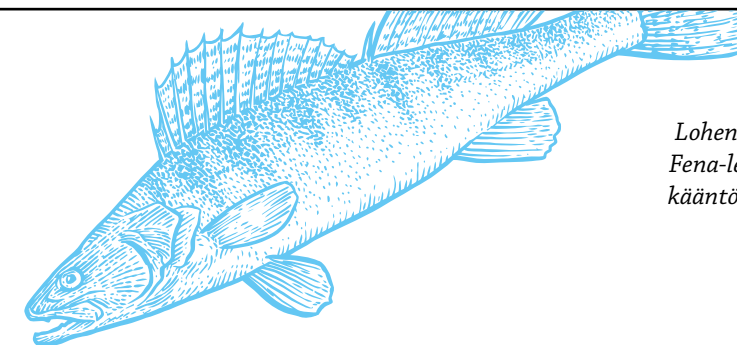
sa järvissä. Romahduksen syynä oli viileiden kesien ja uusien monofiliverkkojen myötä tehostuneen kalastuksen yhteisvaikutus. Viileinä kesinä syntyi heikkoja kuhavuosisiilokkia, ja samaan aikaan kova kalastuspaine verotti niitä liikaa.

Esimerkiksi Oulujärvellä vuotuinen kuhasaalis oli 1950-luvulla 100–150 tonnia, mutta 20 vuotta myöhemmin saalistaso oli pudonnut muutamaan sataan kiloon.

Eteläisissä järvissä ja rannikolla ei tapahtunut 1950- ja 1960-luvuilla kuhakantojen romahdusta. Sen sijaan etelä- ja lounaisrannikolla kuha runsastui ja valtaasi uusia elinalueita.

Rannikkovesien rehevöityminen ja samentuminen ovat hyödyttäneet kuhaa. Saaristomerellä kuha levisi laajalle vas-

Suomi
Finland
100

Lohen vaiheista voit lukea Fena-lehden, tämän lehden kääntöpuolen, sivuilta 8–9.

ta 1950-luvun jälkeen. Ennen sitä kuhaa tavattiin vain Naantalın seudulla ja parilla muulla Saaristomeren sisäsaariston alueella.

Viime vuosikymmeninä Saaristomeren kuhakanta on ankan pieniin kuhiin kohdistuneen kalastuspaineen seurauksena muuttanut geneettisesti. Tutkimustulosten mukaan kuhat tulevat nykyään sukukypsiksi aikaisemmin kuin viime vuosikymmeninä. Kuhien sukukypsyyskoon pienentyminen on kalastuksen kannalta haitallinen asia, koska sukukypsä kala käyttää voimavarojaan lisääntymiseen kasvun kustannuksella.

1980-luvulla kuha levisi Perämerelle. Nyt kuhaa saadaan Oulujoen edustan merialuetta myöten.

1980-luvulta alkaen tilastoitu lämpötilojen nousu on ollut kuhalle edullinen muutos. Ilmastomuutos näyttää hyödyttävän kuhaa.

1988 oli erittäin lämmin kesä, jonka ansiosta syntyi hyvin runsas kuhavuosisiilokkia.

Kuhakannat palautuivat entisiin keski- ja pohjoissuomalaisiin kuhajärviin istutusten ansiosta **1990-luvulta** alkaen. 1980-luvulla kuhan viljelyn tekniikka kehittyi, ja sen seurauksena kuhanpoikasten tuotanto lisääntyi räjähdysmäisesti.

Kuhaa on kotiutettu myös uusiin, luontaisesti kuhattomiin järviin. Istutusten seurauksena on saatu aikaan monta uutta, kalastuksen kannalta tärkeää kuhakantaa lähinnä Etelä- ja Keski-Suomen järviin.

Koko 1990-luvun Suomessa istutettiin vuosittain noin 10 miljoonaa kuhanpoikasta. Suurin osa istutuksista tehtiin sisävesiin.

2010-luvulla kuhasaaliit ovat olleet kasvussa etenkin sisävesillä. Kuhan vuosittainen kokonaissaalis Suomessa on ollut viime vuosina lähes 4 miljoonaa kiloa, josta vapaa-ajankalastajat pyytävät yli 80 prosenttia. Merialueen osuus kuhan kokonaissaaliista on noin neljännes.

Lähtienä muun muassa Luonnonvarakeskuksen tutkija Jukka Ruuhijärven ja erikoistutkija Outi Heikinheimon sekä Helsingin yliopiston professori Hannu Lehtosen haastattelut.

PINNALLA

TUTUSTU KALAKIRJASTOON

Lahjana 100-vuotiaalle Suomelle tutkimusmestari **Ari Savikko** perustaa Muonion Jerisjärvelle Suomen kalakirjaston. Kokoelma sisältää lähes kaikki Suomessa ilmestyneet kalakirjat aina vuodesta 1730 lähtien. Lisäksi mukana on suuri määrä ruotsalaisia 1800-luvun kalakirjo-

ja, englanninkielisiä kalastuskirjallisuuden klassikoita sekä suurin osa Suomessa ilmestyneistä kala-alan lehdistä.

www.suomenkalakirjasto.fi

ÄÄNESTÄ SUOSIKKIKALAASI

Suomen kansalliskala on ahven ja maakunnilla on omat maakuntakalansa. Mikä on sinun suosikkikalasi ja miksi? Akvaariotalo Maretarium selvittää suomalaisen suosikkikalat ja julkistaa tulokset Suomen itsenäisyyden juhluvuonna 2017 marraskuussa. Lisäksi yleisötilaisuuksis-

sa kerrotaan Suomen kalastosta ja kalastuksesta 100 vuotta sitten, tänä päivänä ja luodaan katsaus vesiluontomme tulevaisuuden muutoksiin.

www.maretarium.fi

OSALLISTU LUONTOJUHLIIN

Luonto on ainutlaatuisten jokamiehen-oikeuksien ansiosta kaikkien suomalaisten kansallismaisuutta. Liikumme, kalastamme ja rentoudumme luonnossa. Innostumme villiruoasta ja virkistäydymme puhtaassa vedessä. Luonnon päivät 17.6. ja 26.8. ovat yhdessä tekemisen

päiviä, jolloin kuka tahansa voi juhlia luontoamme, osallistua tapahtumiin ja järjestää niitä.

www.luonnonpaivat.fi

Kalastuksenvalvojat ovat kalavesien asialla

Kalastusta valvovat Suomessa kalastusalueen tai vesialueen omistajan valtuuttamat kalastuksenvalvojat, Metsähallituksen erätarkastajat, poliisi, Rajavartiolaitos, Tulli ja Ely-keskukset. Valvonnalla huolehditaan siitä, että kalastajilla on tarvittavat luvat kunnossa ja että heidän välineensä ja saaliinsa ovat sallittuja. Lupavaroilla edistetään kalataloutta, ja säädöksillä esimerkiksi pyydysten merkitsemisestä pidetään huolta vesillä liikkujien turvallisuudesta. Valvontaa rahoitetaan kalastonhoitomaksuilla.

Teksti: Jaana Tapio

Tunnethan pyyntimitat ja rauhoitusajat?

Pyyntimitat ja rauhoitukset suojaavat kalalajeja ottaen huomioon maan eri osien vesistöjen ja kalakantojen erot. Vähimmäismitta on määritelty lohelle,

järvilohelle, taimenelle, nieriälle, kuhalle ja harjukselle. Rauhoitus aika on annettu lohelle, järvilohelle, taimenelle, nieriälle, harjukselle, siialle ja nahkiaiselle sekä ravuille. Kalastusasetuksen säätämät pyyntimitat ja rauhoitukset näet maa- ja

metsätalousministeriön sivuilta, mutta muista ennen kalastuksen aloittamista tarkistaa myös paikalliset rajoitukset.

mmm.fi > Kalastuslaki > Pyyntimitat ja rauhoitukset

Mika Seurujärvi (kesk.) oli työtehtäviensä vuoksi mukana, kun Fox-televisiokanava kuvasi Lapin poliiseista tosi-tv-ohjelmaa.

Pyydysten merkintöjen tarkastaminen on tärkeä osa kalastuksenvalvojan tehtäviä.

Mika Seurujärvi on toiminut Metsähallituksen erätarkastajana Länsi-Lapin alueella vuodesta 2006.

”Päädyin erävalvojaksi oltuani 15 vuotta Lapissa poliisina. Erävalvojan työssäni tarvitsen osittain samoja taitoja, nimittäin kummassakin ammatissa pitää tulla toimeen ihmisten kanssa. Ne, joilla on luvat kunnossa, pitävät suuressa arvossa, että kalastusta myös valvotaan.

Osa luvattomista ei ehkä tiedä, että lupamaksuilla hoidetaan kalastoa ja ylläpidetään infrastruktuuria. Joillekin on myös yllätys, että tietyillä alueilla pitää maksaa kalastuslupa valtion kalastonhoitomaksun lisäksi.

Lakimuutokset aiheuttavat joskus haasteita työhön. On pyytävä niiden perässä ja usein myös jaettava tietoa kalastajille. Lapissa tämän työn tekemiseen oman lisänsä tuo se, että luonto-olosuhteet ovat joskus vaativat. Esimerkiksi talvella liikumme pelkästään moottorikelkalla.

Valtuutus työhön tulee suoraan erävalvontalaista. Erätarkastajalla on oikeus antaa rikesakko tai takavarikoida kielletyt pyydysvälineet.

Kalastan ja metsästän itsekin erityisesti lasten kanssa. Kun he olivat vaahdosammuttimen kokoisia, kävimme yhdessä pilkkimässä.”

”Tässä ammatissa pitää tulla toimeen ihmisen kanssa.”

Erätarkastaja Mika Seurujärvi

Kaisa-Maria Tolvanen toimii kalastuksenvalvojana Etelä-Savossa Joutsenmäki 9:n ja Pyylin osakaskunnissa. Alueen kalastukselle erityispiirteensä tuo norppien suojeleminen.

”Mieheni on toiminut kalastuksenvalvojana jo vuosia. Kun olin pitkään seurannut toimintaa sivusta, ajattelin suorittaa kalastuksenvalvojan tutkinnon nyt, kun en enää ole työelämässä. Minua kiinnostaa yhteisten vesialueittemme hoito. Tärkeää on, miten kalakantojen riittävyys turvataan tulevaisuudessa ja kuinka kalastuslakia ja -asetuksia sekä osakaskunnan ohjeistuksia noudatetaan.

Norpansuojelun tuomat kalastuksenrajoitukset ovat aiheuttaneet luottamuspulaa suoje-

lijoitten ja kalastajien välillä. Nykyhavaintoni on kuitenkin, että yhteisymmärrys on löytymässä ja kalastajat ovat sitoutuneet norpan suojelemaan. Olen joskus todennut leikkimielisesti, että ikääntyvää ja harvenevaa verkkokalastajaporukkaa pitäisi myös suojella vanhan kalastustavan säilymistä vuoksi. Viime keväänä käydessäni läpi kolmisensymmentä katiskaa olin iloisesti yllätynyt, että niistä kaikki olivat norppaturvallisia.

Kerran törmäsimme uistele-massa oleviin isään ja poikaan, joilla ei ollut asianmukaista lupaa. Selitys oli, että kun kerran sai pojan lähtemään tietokoneen äärestä kalaan, ei siinä lupia muistettu. Se lähinnä huvitti, ja selitys hyväksyttiin pienin ohjeistuksin.”

”Minua kiinnostaa yhteisten vesialueittemme hoito.”

Kalastuksenvalvoja Kaisa-Maria Tolvanen

Mikä kelpaa tarkastustilanteessa todisteeksi kalastonhoitomaksusta?

Paperinen tai sähköinen kuitti kalastonhoitomaksun suorittamisesta tai tämän lehden mukana tuleva kalastuskortti käyvät todisteeksi. Niiden, jotka on ikänsä puolesta vapautettu kalastonhoitomaksusta, tulee todistaa valvojille ikänsä. Kalastonhoitomaksun tulee olla tarkastushetkellä maksettuna. Jos kalastajalla ei ole kuittia tai kalastuskorttia mukanaan, valvoja määrää hänet käymään seitsemän päivän kuluessa poliisiasemalla näyttämässä kalastushetkellä voimassa olleen todisteen.

Kuva: Markus Rahikainen

Talvella jäällä liikutaan helpoiten moottorikelkoilla.

Janne Rinkinen toimii poliisina Savonlinnan alueella. Kalastuksenvalvonnan yhteydessä poliisi valvoo maastoliikennettä, esimerkiksi moottorikelkkojen kulkua.

”Kaikki poliisit eivät käytännössä valvo kalastusta, vaan vain osalla meistä on sivutehtävänä myös erä- ja kalastuksenvalvontaa. Toki kiireellisen tehtävän voi hoitaa kuka tahansa poliisi.

Hätäkeskuksen kautta tulee joskus ilmiäntoja esimerkiksi

siitä, että laivaväylillä on pyydyksiä. Ne tehtävät pitää hoitaa nopeasti, koska muuten voi aiheutua vaaratilanteita. Pienemmät rikkeet toivomme kansalaisten ilmoittavan kalastusvalvojille tai erätarkastajille.

Siinä missä sataa tarkastettua metsästäjää kohti ei välttämättä ole mitään huomauttamista, samassa määrässä kalastajia löytyy aina jotain, mikä ei ole kunnossa. Luulen sen johtuvan siitä, että kalastusta on valvottu vasta niin vähän aikaa. Tiettyjen ihmisten asenne on, että säännöistä ei jakseta välittää.

KALASTAJALLA TULEE OLLA TARVITTAVAT LUVAT KUNNOSSA TAI HÄNELLE VOIDAAN MÄÄRÄTÄ RIKESAKKO. MYÖS KALASTAJAN VÄLINEIDEN JA SAALIIN TULEE OLLA SALLITTUJA, MUUTOIN KALASTUKSENVALVOJALLA ON OIKEUS OTTAA NE TALTEEN.

Lisäksi menossa on murrosvaihe, sillä vanhemmat kalastajat eivät välttämättä löydä tietoa netistä samalla tavalla kuin nuoremmat. Alle 40-vuotiaita kalastajia näkyikin valitettavasti vähän, varsinkin talvella verkkokalastajissa.

Yllättävää tässä tehtävässä on ollut se, miten hidasta valvonta on. Alueet ovat isoja, ja yhdessä vuorossa partio ei ehdi kolta kovin suurta aluetta. Talvella liksäksi valoisa aika on lyhyt.”

”Alle 40-vuotiaita kalastajia näkyy valitettavasti vähän.”

Poliisi Janne Rinkinen

Lisää haastatteluja voit lukea Fena-lehden puolelta.

Millä alueilla kalastonhoitomaksu ei riitä?

Kalastonhoitomaksulla saa viehekalastaa seisovilla vesillä eli järvillä, lammilla ja merialueilla. Tämä ei koske vesialueita, joilla ELY-keskus on rajoittanut kalastusta, Ahvenanmaan vesialueita eikä vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueita. (Koski- ja virta-alueet ovat pääasiassa samoja alueita, joilla ei vanhan lain aikaan saanut kalastaa läänikohtaisen viehekalastusmaksun nojalla.)

Ennen viehekalastamaan lähtemistä kannattaa tarkastaa www.kalastusrajoitus.fi-verkkopalvelusta, onko kohde merkitty vaelluskalavesistöksi – silloin sen koski- ja virta-alueilla ei saa viehekalastaa kalastonhoitomaksulla. Vaelluskalavesistön muilla kuin koski- ja virta-alueilla viehekalastus kalastonhoitomaksulla on sallittu. Viehekalastus koski- ja virta-alueella on mahdollista, jos vesialueen omistaja myy alueelle lupia tai alueelle

on perustettu erityiskalastuskohde. Asia tulee selvittää vesialueen omistajalta tai luvanmyyjiltä. Myös muut paikalliset kalastusrajoitukset täytyy aina varmistaa ennen kalastamista.

Jos täyttää kuluvana vuonna 65, tarvitseeko maksaa kalastonhoitomaksua?

Kalastonhoitomaksu pitää maksaa niin kauan, kuin kalastaa ollessaan 64-vuotias. Jos siis kalastaa 65-vuotissyntymäpäiväänsä edeltävänä päivänä, kalastonhoitomaksun tulee olla suoritettuna vielä silloinkin. Kalastonhoitomaksun voi maksaa paitsi koko vuodeksi myös yhdeksi tai seitsemäksi päiväksi kerrallaan.

Mikä on oikea tapa merkitä pyydykset?

Pyydykset kuten verkko, pitkäsiima ja katiska on merkittävä siten, että ne ovat selvästi muiden vesistössä liikkuvien ha-

vaittavissa. Vesiliikenteen yleisesti käytämällä alueilla pyydykset tulee merkitä vähintään 1,2 metriä vedenpinnan yläpuolelle ulottuvaan salkoon kiinnitetyllä vähintään 20 senttimetriä korkealla ja leveällä lipulla. Syrjäisillä lahtialueilla ja pienehköillä järvillä pyydykset tulee merkitä vähintään 15 senttimetriä vedenpinnan yläpuolelle ulottuvalla koholla tai vähintään 40 senttimetriä vedenpinnan yläpuolelle ulottuvaan salkoon kiinnitetyllä lipulla, jonka lyhyimmän sivun pituus on vähintään 15 senttimetriä. Pyydyksen merkeissä käytettävien köysien on oltava uppoavia tai painoin varustettuja, ja merkisaloissa on oltava heijastin. Pyydyksmerkeistä on käytävä ilmi pyydyksen asettajan yhteystiedot ja kalastusoikeus. Katso tarkemmat ohjeet Merkitse pyydyksesi oikein -esitteestä: www.ahven.net > Kalastus

Kuva: Jaana Vetiikko / Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Koululaisten kalastuspäivä

Joka vuosi yli 10 000 peruskoululaista saa kädestä pitäen opastusta kalastuksen ja kalankäsittelyn saloihin. Eri puolilla Suomea järjestettäviä kymmeniä tapahtumia rahoitetaan kalastonhoitomaksuvaroilla.

Valtakunnallisena kalastuspäivänä lapset ja nuoret pääsevät tutustumaan monenlaisiin kalastustapoihin ja -välineisiin, kalalajeihin ja saaliin käsittelyyn sekä tietysti luonnossa liikkumiseen. Lisäksi koululuokat voivat osallistua viikon kestäväen saaliskalojen bongauskilpailuun.

Suurin osa tapahtumista pidetään tou-

kokuussa, mutta Pohjois-Suomessa on tapahtumia myös elokuussa. Valtakunnallisen kalastuspäivän toivotaan innostavan osallistujia kokeilemaan saamiaan uusia tietoja ja taitoja myös yhdessä perheenjäsentensä ja ystäviensä kanssa.

Valtakunnallinen kalastuspäivä järjestetään jo 12. kertaa, ja tänä vuonna se on osa Suomen 100-vuotisen itsenäisyyden

juhlintaa. Kalastuspäivän järjestelyissä ovat mukana maa- ja metsätalousministeriö, Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö, Kalatalouden Keskusliitto, kalatalousalan lehdistö, suomalaiset kalastusvälinevalmistajat ja kalastusvälineiden maahantuoja.

PINNALLA

VAPAPÄIVÄ JÄLLEEN KESÄKUUSSA

Vapapäivänä kaikki alaikäiset ovat tervetulleita kalastamaan ilmaiseksi Metsähallituksen vakalastuskohteille. Vapapäivä on yleensä kesäloman ensimmäisenä lauantaina, mutta tänä vuonna 17. kesäkuuta. Vuosittain Vapapäivään osallistuu noin 1 000 nuorta kalastajaa ympäri Suomen.

Vapapäivänä opastetut kohteet ovat auki kello 10–15. Suomen vapaa-ajankalastajien ohjaajalta saatava rintamerkki toimii kalastuslupana. Omatoimikohteilla voi Vapapäivänä kalastaa itseksensä koko vuorokauden, kunhan ilmoittautuu etukäteen. Vuoden 2017 päätapahtumat

ovat Hossassa, Niemisjärvellä ja Matildanjärvellä. Kaikki kohteet julkaistaan Eräluvafin- ja Vapaa-ajankalastajafin-sivustoilla.

www.facebook.com/vapapaiva

Ota onkeesi

– näin käsittelet kalan

Mikään ei maistu paremmalle kuin oma kalasaalis! Muutamalla niksillä ja vähän harjoittelemalla kalan käsittelystä tulee antoisaa ja kalastusreissu saa arvoisensa, herkullisen päätöksen.

Teksti ja kuvat: Jenni Häyrinen

Kirjoittaja **Jenni Häyrinen** on ruokataiteilija ja -vaikuttaja, jonka Liemessä-blogi (www.liemessa.fi) on palkittu Suomen parhaana ruokablogina.

"Suomen puhdas luonto on yksi suurimmista inspiraation lähteistäni. Arvostan suomalaisia lähellä tuotettuja raaka-aineita ja luonnon ruoka-aittaa. Suomalainen kala on terveellistä, maukasta ja monikäyttöistä. Ruonan visuaalisuus on minulle tärkeää, mutta hyvä maku menee kaiken edelle!"

Kalasaaliin asianmukaiseen käsittelyyn kuuluu koukusta irrottamisen lisäksi tainnutus sekä ruokakaloille verestys. Kala tainnutetaan napakalla iskulla silmien yläpuolelle kalanuijalla. Tainnutuksen lisäksi verestys eli kalan verenkierron katkaiseminen tulisi tehdä heti tuoreeltaan. Verenkierron katkaiseminen sydämen ja kidusten väliltä kurkusta tehdään puukolla tai saksilla.

Verestäminen parantaa kalan säilyvyyttä. Perkaus eli kidusten ja suolien poistaminen suoritetaan mahdollisimman nopeasti kalastuspaikalla tai heti kotona. Pyri pitämään kala mahdollisimman viileänä kylmäsäilytyksessä kotiin asti.

Kalan käsittelyssä on helppoa päästä alkuun oikeilla välineillä. Kalan käsitte-

lyä varten tarvitaan terävä lyhyt veitsi, kalasaksat tai puukko kalan vatsan avaamista varten. Sisälmykset voi poistaa sormin tai lusikan avulla. Suomustaminen onnistuu näppärästi suomustinraudalla. Kalapiikillä kalasta saa napakan otteen ja terävä fileointiveitsi helpottaa fileointia. Ruodot voi nyppiä pihdeillä.

Kevään koittaessa siian onkiminen on suosittua. Siika on arvostettu lohensukuisen rasvainen ruokakala, joka on helppo valmistaa kokonaisena uunissa tai grillissä yrttien, voin ja sitruunan kera. Siika soveltuu mainiosti myös graavaukseen. Jos kaipaavat harjoitusta kalankäsittelyssä tai vaihtelua kalapöytään, niin kokeile paistettua seesam-siikafilettä aasialaisella salaattipedillä tai graavaa siika pirteällä greipillä.

1. VATSAN AVAAMINEN JA PERKAUS

Viillä vatsa auki lyhyellä veitsellä tai kalasaksilla peräsuolesta niskaan päin. Varo työntämisestä veistä liian syvälle ja rikkomasta sappea tai muuta suolistoa. Poista kidukset ja sisälmykset sormin. Viillä uimarakon alla oleva kalvo ja poista huolellisesti myös mustat munuaiset. Huuhtele ja puhdista perattu kala kylmällä vedellä.

2. SUOMUSTUS

Fileoitavaa siikaa ei tarvitse suomustaa. Pieni- tai pehmeäsuomuisia kaloja, kuten silakoi- ta, muikkuja tai kirjolohta ei tarvitse myöskään suomustaa. Suomustus on tarpeellista, jos aiot paistaa siian pannulla tai käyttää kalakeittoon nahkoi- neen. Rapsuta suomut huolellisesti suomustusraudalla "vastasuomuun" pyrstöstä päätä kohti.

3. FILEOINTI

Leikkaa terävällä fileointiveitsellä siian rintaevän takaa suoraan kohti keskiruotoa, käännä veitsi lappeelleen ruodon suuntaisesti ja leikkaa file irti kuljettamalla veistä mahdollisimman lähellä selkäruotoa. Käännä kala ja leikkaa toinenkin file irti selkäruodosta. Leikkaa kylkiruodot levymäisenä liuskana pois molemmista fileistä.

Lukitse kalapiikillä file paikalleen leikkuulautaan. Leik-

kaa fileointiveitsellä liukuval- la liikkeellä pyrstöstä alkaen, samalla veistä painaen etusor- mella alustaan.

4. RUOTOJEN POISTAMINEN

Tunnustele kalan pintaa sormin löytääksesi ruotorivistön. Nypi ruodot pihdeillä.

Hävikkivinkki! Hyödynnä perkuujätteet, pois lukien suolet ja kidukset, herkullisen kalaliemen keittämiseen.

Seesam-siikaa thaimaalaisella salaattipedillä

4
hlö

600 g siikafilettä
1 dl seesaminsiemeniä
suolaa
voita paistamiseen

thaimaalainen salaatti

1 kurkku
250 g kirsikkatomaatteja
3 kevätsipulinvartta
tuoretta minttua
tuoretta korianteria
400 g vesimelonia

salaattikastike

3 cm pala inkivääriä
raastettuna
3 limen mehu
2 rkl kalakastiketta
2 rkl fariinisokeria
1 dl seesamöljyä

**Katso
toinen resepti
kääntöpuolelta,
Fena-lehden
sivulta 16!**

Kuori ja raasta inkivääriä raastimen hienoimmalla terällä. Sekoita kaikki kastikkeen ainekset keskenään.

Siivuta kurkku esimerkiksi juustohöylällä pitkiksi siivuiksi. Halkaise kirsikkatomaatit. Pilko kevätsipulinvarret ohuiksi renkaiksi. Sekoita puolet kastikkeesta näiden salaattiainesten joukkoon. Sekoita joukkoon vielä haluamasi määrä tuoretta minttua ja korianteria. Viipaloi vesimeloni siivuiksi ja lisää salaattiin.

Kuumenna paistinpannalla voita. Suolaa siikafile ja nosta se pannulle nahkapuoli alaspäin. Ripottele päälle seesaminsiemenet. Paista pari minuuttia kuumalla lämmöllä ja käännä sitten siikafile toisinpäin. Paista vielä noin minuutin verran ja nosta file salaattipedille. Ripottele päälle seesaminsiemeniä. Käytä loppu kastikkeesta tarjoiluun.

Kalat.fi – kaikki kalat verkossa

Missä saan kalastaa ja millaisia lupia tarvitsen? Entä miten kalakannoista huolehditaan? Kaikkiin näihin ja moniin muihin kysymyksiin löytyy jatkossa vastaus osoitteesta kalat.fi.

– Kalastusasioita hoitaa Suomessa monta eri valtiollista tahoa. Tieto on tähän asti ollut hajallaan heidän sivuillaan. Nyt halutaan tarjota kaikki olennainen vapaa-ajankalastajaa palveleva kalataloushallinnon tuottama tieto yhden luukun periaatteella, kertoo kalastusneuvos **Eija Kirjavainen** maa- ja metsätalousministeriöstä.

Sivuston on tarkoitus olla eräänlainen kala-asioiden näyteikkuna, joka kertoo tärkeimmät asiat tiiviisti ja ohjaa tarkempaa tietoa janoavan eteenpäin. Samaan osoitteeseen on koottu muun muassa vapaa-ajankalastukseen liittyvät sähköiset palvelut, ajankohtaiset kalastusrajoitukset lainsäädännöstä sekä linkitys valtion lupien ja maksujen lunastukseen.

Sivuston sisällöstä vastaa monta eri tahoa. Mukana ovat maa- ja metsätalousministeriö, Metsähallitus, ELY-keskukset ja Luonnonvarakeskus. Lisäksi palvelun suunnittelussa ovat mukana Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ja Kalatalouden keskusliitto.

– Sivuston painotus on vapaa-ajankalastuksessa ja kalakantojen hoidossa. Haluamme tarjota käytännöllistä ja hyödyllistä tietoa kalastuksen harrastajille.

Koska kyseessä on uusi sivusto, myös palaute on erittäin tervetullutta.

– Toimituskuntaan voi aina olla yhteydessä, jos sivuille kaipa lisätietoa tai löytää korjattavaa. Tämä käy kätevimmin sivuston palaute-lomakkeella, kertoo **Iina Bister** maa- ja metsätalousministeriön viestinnästä.

PINNALLA

ERÄLUPIEN VERKKO-OSTOKSIA REKISTERÖITYMÄTTÄ

Eräluvut.fi-verkkokauppa on uudistunut toukokuussa 2017. Kalastonhoitomaksun sekä valtion maiden kalastus-, metsästys- ja maastoliikenneluvat voi nyt halutessaan ostaa ilman rekisteröitymistä. Ostosten tekeminen on myös entistä nopeampaa, sillä

verkkokaupan rakennetta ja toiminnallisuuksia on kehitetty asiakailta saadun palautteen ja käyttäjätutkimusten perusteella.

verkkokauppa.eraluvat.fi

KALATALOUSALUEET ALOITTAVAT TOIMINTANSA

Viime vuonna voimaan tulleen kalastuslain nojalla kalastusalueet muuttuvat vuoden 2019 alusta lukien kalatalousalueiksi.

Kalatalousalueet ovat julkisoikeudellisia yhdistyksiä. Ylintä päätösvaltaa niissä käyttää yleiskokous, johon osallistuvat osakaskuntien, vesialueiden omistajien

ja valtakunnallisten kalastusjärjestöjen edustajat. Kalatalousalueiden toiminta rahoitetaan kalastonhoitomaksuvarjoilla sekä omalla varainhankinnalla.

Kalatalousalueet ovat velvollisia laatimaan alueelleen käyttö- ja hoitosuunnitelman, jolla turvataan alueen kalavarjojen kestävä ja monipuolinen tuotto ja

käyttö sekä biologinen monimuotoisuus ja edistetään vapaa-ajankalastusta ja kaupallista kalastusta. Alueiden tehtäviin kuuluu myös tiedottaminen ja kalastuksenvalvonta sekä viehekalastuksen korvausvarojen jakaminen vesialueen omistajille.

Kolmannes suomalaista kalastaa

Suomalainen kalastaja on keski-ikäinen mies, joka pyytää ongella ja saa saaliiksi ahvenia. Tällaisen karikatyyrin voisi tilastojen perusteella piirtää, mutta todellisuus on tietysti paljon moninaisempi.

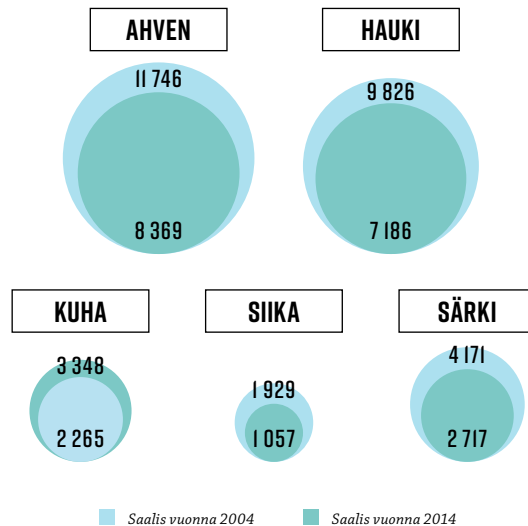
Suomessa on vapaa-ajankalastajia hieman alle 1,6 miljoonaa. Suomalaisista lähes joka kolmas harrastaa kalastusta: miehistä noin 40 ja naisista 20 prosenttia.

– Kalastajamäärät ovat laskeneet koko 2000-luvun, mutta nyt trendi näyttää taittuneen, sanoo Luonnonvarakeskuksen (Luke) tutkija **Pentti Moilanen**.

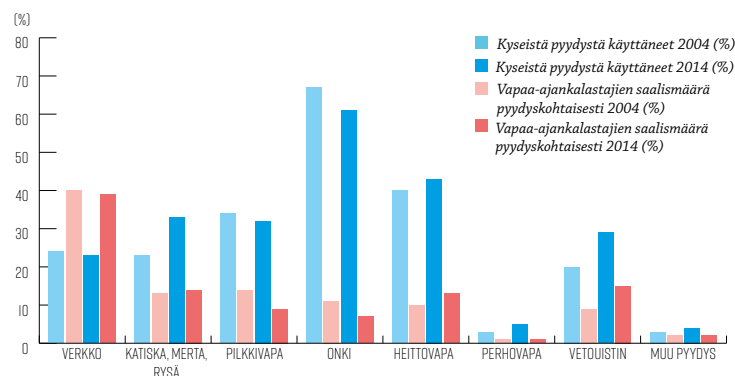
Kalastusharrastus lisääntyy erityisesti alle 10-vuotiaiden ja yli 45-vuotiaiden suomalaisten keskuudessa. Nuorista aikuisista ja työikäisistä suomalaisista kalaan ehtii yhä harvempi.

Luonnonvarakeskus (Luke) tekee vapaa-ajankalastusta koskevan tilaston joka toinen vuosi, viimeksi vuoden 2014 tilanteesta. Tilasto kertoo valtakunnallisesti ja alueellisesti, miten paljon vapaa-ajankalastajia on, millainen on heidän ikä- ja sukupuolirakenteensa sekä miten paljon ja millaisilla pyydyksillä kalastetaan. Tilasto kertoo myös vapaa-ajankalastuksen saaliista. Tiedot perustuvat väestörekisteristä poimittuun 7 500 hengen otokseen.

Vapaa-ajankalastajien saalismäärä lajeittain 2004 ja 2014 (1 000 kg)

Eri pyydyksiä käyttäneet (%) ja saalismäärät (%) pyydyksittäin 2004 ja 2014

PINNALLA

HALUATKO AUTTAA KALASTUSTUTKIMUSTA?

Luonnonvarakeskuksen tutkimustietoa tarvitaan, kun seurataan kalastuksen ja kalakantojen tilan kehitystä sekä vapaa-ajankalastuksen merkitystä alueellisesti tai kun ennakoita sääätelypäästösten vaikutuksia tai seurataan niitä. Tietoja tarvitaan myös arvioitaessa esimerkiksi kalatalouden yhteiskunnallista merkitystä ja ympäristön tilan muutosten

vaikutuksia kalatalouteen ja luonnon virkistyskäytön edellytyksiin.

Voit auttaa tutkijoita esimerkiksi palauttamalla kalamerkin, jolloin kiitokseksi saat korvauksen (5 €) sekä tiedot kalan istutuspaikasta ja istutuskokoosta. Voit myös ilmoittaa harvinaisesta saalis-kalasta, jolloin autat selkiyttämään kuvaa puutteellisesti tunnettujen kalalajien

levinneydestä ja runsaudesta. Lisätietoja näistä ja muista tavoista osallistua tiedonkeruuseen saat Luonnonvarakeskuksesta.

Luke.fi > Tietoa luonnonvaroista > Kalat ja kalatalous > Osallistu kalatutkimukseen!